

Банке и рекордни профити

Банке и рекордни профити

rs.politsturm.com

2025-05-11

2 мин. читања

Тренутно се по таблоидима појављује информација да је дошло златно доба за банке у Србији, шта ово значи за раднике који пролазе кроз почетак капиталистичке кризе ?

Детаљи. Прошле године профит банака (пре плаћања пореза) у Србији скочио је на 1,5 милијарди евра. Ова висока профитабилност је последица високих каматних маржи на кредите које су расле доста брже него каматне стопе на депозите.

Такође се мора напоменути да је већина овог профита присвојено од стране пет највећих банака у Србији које држе чак 62% укупне имовине банкарског сектора. Ово није чудно када знамо да живимо у епохи империјализма, то јест монополског капитализма, који је неизбежна последица самог развоја пре монополског капитализма са слободном конкуренцијом (конкуренција и даље постоји у монополском капитализму само на вишем степену развоја).

Док капиталисти кроз камате извлаче највећи профит у последњих 20 година радничка класа трпи последице капиталистичке кризе где одређен број губи своја радна места и осуђен је на гладовање док радници који задрже своја радна места су осуђени на прековремени рад и повећање експлоатације наравно ова криза последично са падом потражње за радном снагом обара њену цену и тако смо видели и пад плата последњих месеци. Ово гура раднике ка банкама за потражњу потрошачких кредита (чија је тражња прилично увећана ове године) да би могли да купе намирнице неопходне за живот.

Треба да знате. Функција банака у капиталистичком друштву је у суштини организатор производних процеса који су профитабилни у одређеном тренутку. Ово се дешава врло спонтано и неравномерно. Ови фактори неизбежно воде капиталистичку привреду ка још једној кризи која ће као што видимо служити најкрупнијим монополистима док ће радници остати затрпани под рушевинама кризе.

Кризе су најбољи показатељ основне контрадикције капитализма, између друштвеног карактера процеса производње (радници у разним гранама производње су уједињени и организовани у крупној производњи и не могу једни без других) и приватног капиталистичког присвајања друштвеног производа. Док су количине производа које су неопходне за друштво које их производи, као и саме производне снаге које се користе ради производње истих потребних ствари за друштво огромне, оне се уништавају током криза зато што није профитабилно одржавати производњу због криза хиперпродукције где капиталисти презасићују тржиште са превише робе која се не продаје.

Значи видимо нешто врло парадоксално — прекомерна производња предмета који су неопходни за опстанак постаје разлог уништења тих производа и беде, сиромаштва и повећаног угњетавања радничке класе која производи исте производе.

Закључак. Радничка класа као таква мора да схвати да је капиталистичка класа чији се паразитизам и њено кочење развоја производних снага показује током криза апсолутно непотребна друштву управо зато што кочи сам развој

друштва. Радничка класа и њен историјски неопходан и неизбежан циљ је управо то — производња без капиталиста, где се неће производити за профит већ напротив за задовољавање потреба друштва кроз планску привреду, а не као у капитализму где анархија производње има задњу реч.

Оригинални чланак